

KONTRAJIHADISMEN OG BREIVIKS TILHENGERE

LARS ERIK BERNTZEN
EUROPEAN UNIVERSITY INSTITUTE, ITALIA
25.04.2014

BAKGRUNN FOR PRESENTASJON

Relatert arbeid:

- Berntzen, Lars Erik & Sandberg, Sveinung (2014). The collective nature of lone-wolf terrorism. Anders Behring Breivik and the anti-Islamic movement. *Terrorism and Political Violence*. ISSN 0954-6553.
- Sandberg, Sveinung; Oksanen, Atte; Berntzen, Lars Erik & Tomi, Kiilakoski (2014). Stories in action. Cultural influences of school shootings on the terrorist attacks in Norway. *Critical Studies on Terrorism*. ISSN 1753-9153.

Denne presentasjonen:

- Utdrag fra utkast til vitenskapelig artikkel med Assistant Professor Matthew Goodwin, Nottingham University. Arbeidstittel: *Defending the Nation from the 'Threat' of Islam: Who Joins a 'counter-Jihad' movement and why?*

KORT GJENNOMGANG AV

- Kontrajihadistiske grupper – Defence Leagues og Stopp islamiseringen
- Synet på vold blant medlemmene - EDL
- Breiviks tilhengere på nett

KONTRAJIHADISMEN: FRAMVEKST OG KJENNETEGN

Den selvdefinerte kontrajihadistiske scenen

- Tok form i etterkant av 9/11.
- Den amerikanske nettsiden *Little Green Footballs* stod sentralt – en av datidens mest besøkte nettsidene i verden (Ronen 2004).
- Mest prominente sider: *Atlas Shrugs*, *Politically Incorrect*, *Jihad Watch*, *Gates of Vienna*.

SELVPRESENTASJON OG ANSKUELSE

- **Positiv identitet:**
 - Kvinner og homofiles rettigheter
 - Ytringsfrihet
 - Demokrati
 - Støtte av Israel
 - Den kristne verdiarv og kultur
- **Fiendebilde:**
 - Ytre: Islam og praktiserende muslimer
 - Indre: Politisk elite, media og akademia.
- **Til sammen: Eurabia**

SKILLER

Gjennomgående skiller mellom kontrajihadister, høyrepopulister og radikale:

- “Single issue” (islam),
- Aktivistene: ikke orientert mot valg, “flytende medlemskap”

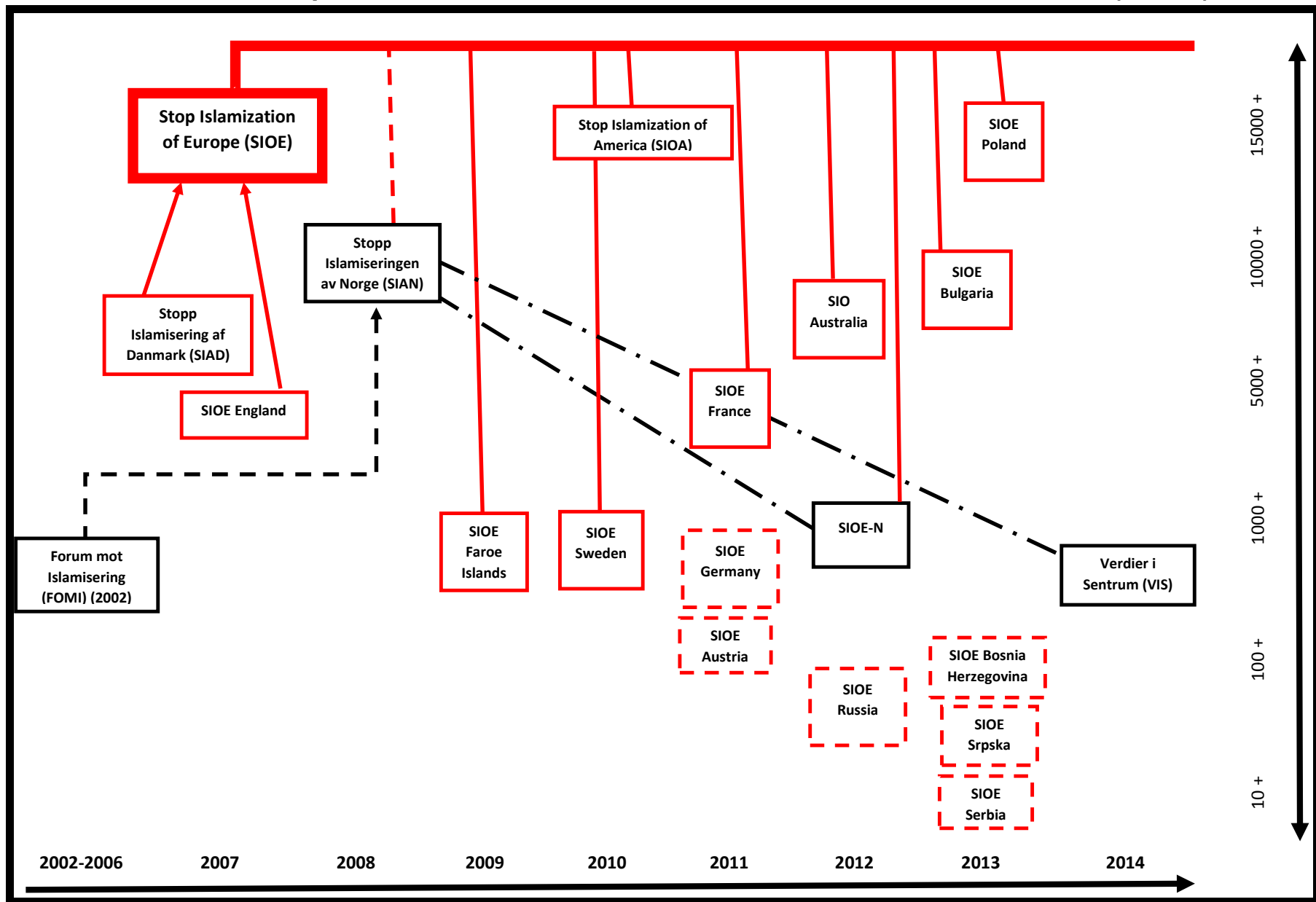
AKTIVISTENE

ULIKE GRUPPER

- To hovedgrupperinger – Defence League og Stopp islamiseringen
- Defence Leagues
 - 18 nasjonale grupper, en lang rekke undergrupper.
- Stopp Islamiseringen:
 - 19 grupper (13 aktive) fordelt på 15 land

Spredningen av «Stopp Islamiseringen...» grupper sett over tid og plassert etter antall medlemmer på Facebook. Rødt indikerer utenlandske aktører, sort norske (N = 18).

EKSTREMISTER?

(Absolutt) ekstremisme:

- Forkastelse av demokratiet
- Voldsbruk som legitimt virkemiddel
- Ingen aktivistgrupper eller større 'nettsamfunn' som tar *til orde* for voldsbruk på nåværende tidspunkt
- Derimot enkeltpersoner blant *Stopp islamisering* og *Defence League* grupperingene som har utvist sympati og åpent agiterer for vold
 - Disse blir som regel fjernet fra nettsider/facebook.
- **Vanskelig å si noe om omfanget basert på disse enkeltstemmene.**
 - Holdningsundersøkelse blant EDL sympatisører

AKSEPT FOR VOLD BLANT KONTRAJIHADISTER: EDL

Holdningsundersøkelse:

- 79 prosent tror det foregår en kamp mellom muslimer og 'innfødte'
- 72 prosent sier at vold mellom ulike grupper i samfunnet er uungåelig.
- Bare 5 prosent tilkjenne gir åpent at de er villig til å begå voldshandlinger
- 38 prosent sier at vold mot ekstremister er legitimt (versus 21 prosent i den øvrige befolkningen).
- **Hva så med de som gir sin tilslutning til Breivik?**

BREIVIKS TILHENGERE

BREIVIKS TILHENGERE

Et fåtall bloggere og nettsider:

- Todelt – svermerne og de ideologisk drevne
- En nedgang siden 2012. Ett dusin aktive nettsider igjen.

SVERMERNE

De som hyller Breivik som masse-morder

- Sammenlikninger med James Holmes m.fl.
- Disse sidene og «memes» florerte i 2012.
- Tilsynelatende overvekt av kvinner

DE IDEOLOGISK DREVNE

Herunder «etnorsknasjonalistiskhjerte» og personen som går under pseudonymet «Angus Thermopylae»

- Jobber aktivt med å oversette manifestet og å lage kortversjoner (50 sider)
- Så langt oversatt til 14 språk.
- Fremstiller volden som «uønsket, men nødvendig»

UTFORSKENDE STEG SUMMERT: VOLDSPOTENSIALE

- Selv om kontrajihadistiske grupper ikke fremmer voldelige, anti-demokratiske løsninger indikerer studien av EDL sympatisører og medlemmer at det er flere som mener voldsbruk er uunngåelig.
- Voldspotensialet til høyreekstremister inspirert av Breivik er vanskelig å bedømme i omfang, men tilstedeværende.
- Et løst sammenknyttet og marginalt nettverk av bloggere.
- Åpen oppslutning omkring vold.

TENTATIV KONKLUSJON

- Voldspotensialet blant kontrajihadister og tilhengere av Breivik forblir det samme: enkeltpersoner, ikke grupper.